

De profeet Amos

1) De tijd waarin Amos leefde

De tijd waarin Amos leefde en optrad wordt duidelijk omschreven, dat was ten tijde van **Koning Uzzia** ("Jahweh is mijn sterkte") Uzzia van Juda, (wordt ook Azarja genoemd) leefde in de 8^e eeuw v.Chr. Hij deed wat goed is in de ogen van God, was voorspoedig en regeerde uitzonderlijk lang (52 jaar), maar sterk geworden werd hij hoogmoedig en wilde een priesterdienst verrichten, waarom hij met melaatsheid werd gestraft. Hij werd als koning opgevolgd door zijn zoon Jotham.

Koning Jerobeam II regeerde over het 10-stammen rijk in de 8e eeuw v.Chr. Hij deed dat kwaad was in de ogen van Jahweh, 2 Kon. 14:24. Onder zijn heerschappij was er vrede en uitwendige bloei in het land, maar ook afgoderij. Uiterlijk dus een voorspoedige tijd, maar het begin van een snelle neerwaartse spiraal.

Die verdrietige toestand wordt in het boek Amos beschreven (Amos 2:6-16). We lezen van hoogmoed (Amos 6:3-8), van geweld en onrecht (Amos 3:9-12 - 5:7-11, 12 - 6:12 - 8:4). Deze morele neergang is gevolg van het afwijzen van God. Jerobeam I had die trend al gezet door in de tempels van Dan en Bethel stierkalveren op te richten die aanbeden moesten worden. De zonde van Jerobeam had wrange vruchten voortgebracht (1Kon 12:25-33). De afgoderij bloeide (Amos 4:4-5 - 5:5 - 8:14). Men hield nog wel de feesten van God, maar dat was uiterlijk Godsdienst waar Jahweh Zich fel tegen uitsprak. De uiterlijke welvaart had het volk geestelijk verzwakt, ze geloofden niet dat onheil hun zou kunnen treffen (Amos 6:3 - 9:10).

We kunnen hier makkelijk lijnen trekken naar onze tijd, we zien uiterlijke welvaart, materialisme hand in hand met ongerechtigheid en onreinheid. Het geloof in God en Zijn Zoon heeft men vaarwel gezegd.

2) De Profeet

Amos was een veehouder uit Tekoa, een klein stadje in Juda, zo'n 16 km van Jeruzalem en is ons bekend uit de tijd van David (2Samuël 14:1,2) en Rehabeam de zoon van Salomo liet de plaatst versterken (2Kronieken 11:5,6). Amos was geen profeet, daartoe was hij niet opgeleid, iemand met singuliere gave zouden we vandaag zeggen, een leek. Hij was een veehouder die ook moerbeikweker was (Amos 7:14). Zijn autoriteit evenwel kwam rechtstreeks van de Heere God die hem had geroepen (Amos 7:15) Hoewel hij uit Juda, het tweestammen rijk kwam, gaf de Heere hem opdracht te profeteren in Israël, het tienstammen rijk. Hij was dus feitelijk een buitenlander die in Bethel het woord van God moest prediken.

Hij heeft groot inzicht in het Wezen van God.

-Gods almacht (Amos 8:8-9 - 9:1-6)

-Gods heerschappij over de natuur (Amos 4:7, 9, 13 - 5:8)

-Gods heerschappij over de volken (Amos 9:7-10)

Amos heeft een heldere kijk op wat recht- of onrechtvaardig is en durft te zeggen wat hij denkt:

-Sociaal onrecht (Amos 2:7 - 4:1 - 8:4)

-Ongerechtigheid (Amos 2:6-8 - 5:7, 10 - 6:12 - 8:5)

Zijn autoriteit bestaat louter daaruit dat hij getrouw Gods Woord doorgeeft, hij beroept zich er steeds op dat de Heere door hem spreekt.

Centraal daarin is Amos 3:7, een sleutelvers:

“Voorzeker, de Heere HEERE doet niets tenzij Hij Zijn geheimenis heeft geopenbaard aan Zijn dienaren de profeten”

Amos 3:1 - 4:1 - 5:1 “luister....”

Amos 7:1 - 8:1 “De Heere HEERE heeft mij laten zien....”

Amos 7:16 “hoor het woord van de HEERE....”

Amos 9:1 “ik zag de HEERE staan.....”

Amos 8:9,11 - 9:13 ‘spreekt de HEERE...’

De volkeren tot wie hij profeteerde luisteren graag naar hem, maar wanneer hij tot Israël spreekt komt er weerstand en behandelt men hem als een landverrader en wordt hij het land uit gezet (Amos 7:10-13).

Een boeteprediker als Amos is wat onze wereld nodig heeft.

3) De boodschap van de profeet

We kunnen 3 gebieden onderscheiden waarover Amos profeteert:

1. Profetieën over 6 volken en Juda en Israël

a) Damascus, zonde is haar wreedheid

b) Gaza, zonde is haar slavenhandel

c) Tyrus, zonde is haar deelname aan slavenhandel

d) Edom, zonde is haar wraakzucht

e) Ammon, haar zonde is wreedheid en wraakzucht

f) Moab, haar zonde is haat

Deze lijst geeft ons inzicht over de wijze waarop God de volken beoordeeld. Hij wacht 3 of 4 overtredingen af voordat Hij straft, maar geen volk kan zich aan Hem onttrekken, er is geen aanzien des persoons bij Hem.

g) Juda met Jeruzalem, haar zonde is, ongehoorzaamheid aan de wet, haar oordeel verwoesting door vuur

h) Israël, zonde, ongerechtigheid en wellust, oordeel ‘dag des Heren 3:10-14

2. Oproep tot bekering (Amos 3:9,10)

a) Herinnering aan het verleden (Amos 4:6-1)

1. gebrek aan brood (6)

2. regen (7)
3. misoogst (9)
4. vuur en brand (11)

Dit alles had geen positieve uitwerking op Israël, 5 keer wordt gesteld: *'Toch hebt u zich niet bekeerd'* (Amos 4:6, 8, 9, 10, 11) De oproep van Amos klinkt als een laatste kreet voor het einde komt: *'maak u gereed om uw God te ontmoeten, Israël!'* (Amos 4:12). Ook dit mag een sleutelvers worden genoemd.

- b) Klacht aangaande de tegenwoordige tijd
Een emotionele aanklacht die herinnert aan Hosea (Amos 5:2) 'zij is gevallen en zal niet meer opstaan, de maagd Israël'. De oproep is duidelijk *'Doe het lawaai van uw liederen van Mij weg, en het getokkel van uw luiten kan Ik niet aanhoren!'* (Amos 5:23) en dat staat tegenover Amos 5:4,6,14: Zoek Mij en leef - Zoek de Heere en leef - Zoek het goede en niet het kwade. De waarschuwing is er ook, wanneer je de Heer niet zoekt dan zal de dag des Heren komen en de dood je overvallen (Amos 5:18-20).
- c) Profetie over het toekomstig oordeel. Amos ziet een oordeel over het volk komen wanneer ze zich niet bekeren zal: Sprinkhanen, vuur, paslood, rijpe oogst (Amos 7:1 - 7:4 - -7:7 - 8:1). Het meest vreselijke is echter dat het volk zich straks niet meer bekeren kan. Een honger naar het woord, maar dat zal er niet zijn (Amos 8:11,12). In dit oordeel zal de Heer aantonen dat Hij leeft, regeert en niet met Zich laat spotten.

4) Blik op de heerlijke toekomst

Het derde deel omvat slechts enkele verzen, Amos 9:11-15, maar het is prachtig. Geweldig is het volk dat nog een toekomst heeft. Er zijn niet veel volken, feitelijk niet één aan wie heerlijke beloften van God zijn gegeven, buiten Israël. Jahweh heeft met Abraham en onverbreekbaar verbond gesloten dat door God niet verbroken zal worden, wat een verschil tussen Amos 9: 10 en 11. We mogen denken aan de belofte voor het land, de Koning en het volk.

5) Wat heeft het boek ons vandaag te zeggen?

We weten dat dezelfde wetmatigheid nog altijd geldend is, niet alleen voor Israël in het beloofde land, maar de Heere wil zegenen en zal oordelen wanneer een volk wel of niet Hem erkent en zoekt. Landen en werelddelen waar men al eerder God de rug toegekeerd heeft zijn vervallen en er heerst chaos. Vandaag zien we dat de westerse wereld instort nu ze al haar banden met God nagenoeg heeft doorgesneden. De dag des Heren zal Israël louteren, voor hen nog die heerlijke beloften. Diezelfde dag de Heren zal een vreselijk oordeel brengen over de wereld die met de rug naar Jahweh staat. Geestelijke ogen zien deze ontwikkeling in onze samenleving.

De wereld zal ook moeten beseffen wat deze profetie voor Israël betekent:
'Ik zal hen in hun land planten, en zij zullen nooit meer weggerukt worden uit hun land, dat Ik aan hen gegeven heb, zegt de Heere, Uw God' (Amos 9:15)